

RECOLZARÀS LA CAUSA DELS POBRES

Déu veié que tot el que havia fet era molt bo (Gn. 1,31)

L'ésser humà va néixer en una terra proveïda de condicions per proporcionar-li nodriment i possibilitats de creixement. Durant molts anys ha viscut en una harmonia i encaix a voltes dramàtic amb la terra on habita. En ella ha crescut i s'ha desenvolupat, compartint-la junt amb tots els éssers vius, respectant agraït la Mare Terra i adorant Déu Creador.

Fins fa poc temps l'harmonia amb l'entorn, amb la natura, s'ha mantingut en un equilibri no exempt de tensions i violències, però aquest equilibri s'ha trencat i l'home, en el seu anar-se fent gran, ha oblidat que no és propietari de la terra, ha començat a vanagloriar-se i actuant en un miratge de poder ha començat a explotar-la sense mesura ni control; en el seu afany de domini i de poder ha començat a abusar no solament de la terra sinó de tot el que conté, inclosos els propis éssers humans que hi habiten, els seus germans, i així ens adonem ara que *entre els pobres més abandonats i maltractats, s'hi troba la nostra oprimida i devastada terra* (LS 2).

Aquesta consciència que es desperta i sorgeix ja com un clam i ens interroga “on és el teu germà?”; què has fet, què estàs fent amb la terra que et vaig donar perquè en tinguessis cura?, apareix com el crit, la veu de Déu que ens crida de nou, perquè recordem el manament tindràs cura de la terra i del teu germà.

Seguint la veu de l'Encíclica *Laudato Si'* del Papa Francesc, que recull i ens comunica aquest clam, comencem ara, avui, el recorregut que ens hem proposat per recuperar l'equilibri i

l'harmonia perduda, responnent al primer manament "Recolzaràs la causa dels pobres" que és com la fita de sortida del camí que hem de recórrer. Aquest mandat ens diu que aprenguem a reconèixer els pobres, qui són, que els preguntem "Com vius, on vius?", a fi de poder escoltar "veni i ho veureu" (Jn. 1,39)

VEUS QUE CLAMEN

Crits de justícia a l'Amazònia Equatoriana

Fins els 17 anys he viscut pensant que era natural tenir taques de petroli en els nostres rius, terres i camins. Recordo que quan era infant la mare ens ensenyava que abans d'entrar al riu per banyar-nos havíem de posar-nos sabó a les palmes de les mans, després apropar-nos al riu amb compte i posar primer la mà dins de l'aigua. a fi que les taques de petroli s'allunyessin una mica, només llavors podíem entrar en el riu, però tancant els punys i mantenint les nostres mans tancades sempre, perquè no es gastés tot el sabó, ja que abans de sortir de l'aigua en tornar-les a obrir poguéssim apartar de nou el petroli que ja havia tornat. D'aquesta manera sortíem sense taques de petroli en el cos.

Així ens explica Donald Moncayo la dramàtica realitat que viuen els pobles de Sachas, Sushufindi i Lago Agrio a l'Amazònia equatoriana, degut a la contaminació causada per l'empresa petrolera Chevron- Texaco, des de l'any 1964 fins el 1992. Moncayo representa a 30 mil persones afectades per la irresponsabilitat empresarial que ha deixat contaminats rius, pantans i terres de comunitats indígenes i camperoles d'aquesta regió.

Per raons familiars vaig sortir del meu poble als 17 anys i vaig conèixer altres llocs, on els infants i joves vivien en camps nets, que es banyaven i bevien aigua directament dels rius. Aquests rius i llacs no tenien taques de petroli. Llavors vaig descobrir que la vida del meu poble no era normal, que alguna cosa estava malament. Vaig començar a llegir, investigar i des de llavors fins avui no he deixat de lluitar perquè l'empresa Chevron-Texaco reconegué els seus delictes contra la vida, els drets humans i els drets del medi ambient.

Donald Moncayo explica que Texaco va construir 22 piscines de separació d'aigües de formació (líquid altament tòxic, que es troba en el subsòl abans del cru) i 880 piscines de manteniment del cru. A la pràctica, l'empresa va abocar més de 16,8 milions de galons (63,5 milions de litres) de petroli a l'ecosistema; 18,5 mil milions de galons (70 mil milions de litres) d'aigües tòxiques llençades sobre el sòl i les aigües, i 235 milions de peus cúbics de gas (6.650.500 m³) cremats a l'aire lliure.

Fins el dia d'avui, milers de famílies sofreixen les conseqüències d'aquesta contaminació, malalties de la pell, diferents tipus de càncer, malalties estomacals, terres agrícoles altament

www.enlazateporlajusticia.org

tòxiques, pobresa extrema. Això és el que ha deixat l'empresa que va arribar de la mà dels nostres governs, dient que portava progrés i desenvolupament per a la nostra gent.

La petrolera Texaco, fusionada a la Chevron l'any 2001, va explotar hidrocarburs de l'any 1964 al 1992 sense complir les normes mínimes ambientals exigides a aquesta indústria. Dos milions d'hectàrees de l'Amazònia equatoriana estan afectades i 30 mil persones començaren fa més de dos dècades una intensa lluita a fi que Chevron-Textaco pagui una indemnització.

Al 2011 un tribunal equatorià va determinar la responsabilitat de Chevron en la contaminació ambiental a l'Amazònia d'aquest país i va ordenar que l'empresa pagués una indemnització. Al 2013, la Cort Suprema d'Equador va rectificar el veredicte del tribunal inferior i va establir la compensació en 9,5 mil milions de dòlars, tot i que Chevron s'ha negat a pagar.

Les poblacions afectades requereixen de la més àmplia solidaritat internacional. Una forma de suport, assenyala Donald Moncayo *és organitzar-se i lluitar perquè aquestes empreses petroleres no continuïn portant la contaminació, la mort i la destrucció a d'altres parts del món.*

Hélder Càmara

No podem imaginar fins a quin punt l'herència de la misèria deixa marques en l'ésser humà, marqués de servilisme i de fatalisme... És llastimós veure com caminen a voltes els pobres habitants del medi rural, caminar d'esclaus, mirada d'esclaus, paraula d'esclaus. Què significa anunciar l'Evangeli a aquests homes sinó promoure'ls, despertant en ells la consciència de desenvolupament, d'autopromoció, de llibertat?"

Si dono de menjar als pobres em diuen que sóc un sant, però si pregunto per què els pobres passen fam i estant malalts, em diuen que soc un comunista.

Hélder Càmara (1909-1999) fou un bisbe brasiler que es caracteritzà per l'evangelització i defensa de les masses que sofreixen la misèria als països empobrits. Conegut com "el bisbe dels pobres", fou la prova vivent que és possible una teologia de l'alliberament mantenint-se fidel a l'Església.

**COM PODEM FER QUE S'ESCOLTIN
AQUESTES VEUS QUE CLAMEN?**

www.enlazateporlajusticia.org

QUÈ POTS FER (O DEIXAR DE FER)?

1. **Reflexionar sobre les causes de la degradació ambiental i de la pobresa** i sobre quines són les conseqüències pot ser un bon començament per prendre partit i implicar-se de manera més decidida en la cura de la creació. Des de *Enlázate por la Justicia* (<http://www.enlazateporlajusticia.org/>) volem contribuir a promoure aquesta reflexió, per això t'animem a estar pendent de les novetats de la Campanya i a participar en les accions que es posin en marxa.
2. Si pots, **no deixis de llegir l'encíclica *Laudato Si'***. Les paraules del Papa Francesc son reveladores sobre la situació del món, t'ajudaran a comprendre millor què està passant i com podem contribuir a fer un món millor i més just per a totes les persones.
3. **També en comú**. La reflexió personal és molt important, però què hi dius a fomentar la reflexió comunitària a la teva parròquia, a la teva família, en el teu treball o entre el teu grup d'amics. Una bona manera pot ser la de compartir els continguts de la campanya o impulsar alguna activitat per reflexionar conjuntament. Per exemple, organitzar un grup per llegir i comentar en grup la LS. La lectura pot ser més enriquidora en grup i segur que en traureu interessants reflexions en comú.
4. **Aprofundeix el teu compromís en les activitats socials** en les que col·labores, si ja hi participes, o en les que et plantejges col·laborar. Són moltes les activitats i organitzacions d'església que adopten i fan seva la causa dels pobres. És un moment apassionant en el que podem plantejar els problemes socials i ambientals, com el com són, un gran repte que ens afecta a tots i a totes.
5. Quan vas pel carrer tracta de **passar del veure al mirar, del sentir a l'escoltar**. Fes-te conscient de la realitat de pobresa que existeix al nostre entorn, als carrers, a les places, als caixers dels bancs (causants moltes vegades d'aquesta indignació), a les cues dels menjadors socials. Atansa't als Centres d'Internament d'Immigrants, visualitza aquesta realitat i escolta el pobre, la persona privada de drets, si se t'apropa. En ella hi ha Jesús. I pregunta't perquè, sempre ¿per què?
6. Vivim en un món preciós, un miracle enmig de l'univers amb unes condicions justes i adients perquè s'hi doni la vida, amb tota la seva meravellosa diversitat i bellesa. És un gran regal i **és just donar gràcies a Déu per totes aquelles coses meravelloses que ens ofereix la Terra i demanar-li que ens il·lumini en el nostre compromís per la cura de la creació**.

PREGÀRIA

Pare nostre que estàs al cel, i també amb nosaltres i a l'interior de tot el creat.

Santificat sigui el teu nom, pel buf de l'aire i la remor de les aigües, la fecunditat de la terra, la bellesa de les valls i de les muntanyes, l'existència de tots els vivents i la dignitat dels éssers humans.

Vingui a nosaltres el teu Regne de veritat i de vida, de justícia, d'amor i de pau.

Faci's la teva voluntat així a la terra com es fa en el cel: la teva voluntat de veure feliços tots els teus fills i filles, que sigui respectada tota manifestació de vida.

El nostre pa de cada dia, doneu-nos el dia d'avui perquè partit i compartit tothom en tingui el suficient i puguin viure en plenitud.

Perdona les nostres culpes, la nostra manca d'amor pels altres, el nostre afany d'acaparar sense compartir, el nostre individualisme egoista, la nostra explotació de la natura, la nostra manca de cura per les altres espècies i de solidaritat amb les generacions futures.

Així com nosaltres perdonem als que ens ofenen cercant la reconciliació per la justícia i la pau.

No ens deixis caure en la temptació de donar-te l'esquena, d'ignorar els germans o germanes, d'oblidar o descartar els pobres, de convertir la cura de la creació en abús i explotació.

I deslliura'ns del mal, el mal de destruir o maltractar la vida de cada ésser, l'harmonia de l'Univers.